

साःगु भिंगु मरिचरिया नितिं लुमंका दिसें !

लक्ष्मण गजाल 'विलमि' प्रोप्राइटर

लाखा छँ
LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४९६०७५८

भाषा ऐनया नितिं सतक व सदनं दबाब बीमा - मा. श्रेष्ठ नेवाः व तामाङ जानाः दबाब बीमाः - मा. शैलेन्द्र वज्राचार्य

लहना वाःपौ/बागमति प्रदेश सरकारपाखे भाषा ऐन जारी याकेगु नितिं सदन व सतक आन्दोलन यायेमाःगु सुभाब नेवाः सांसदतयसं बिउगु दु। वंगु आइतवाः नेवाः राजनीतिक महागुथिया ग्वसालय नेपालभाषा मंकाः खलःया छँ ससुख्वातय् जुगु प्रादेशिक भाषा विधेयक- कार्यान्वयन व हाथ्या व समाधान विषयसं जुगु अन्तर्क्रिया ज्याइवल्य् ब्वति कयादीपिं बागमति प्रदेशसभा दुजःपिसं उगु खँ धयादीगु खः। ज्याभूवल्य् न्ह्यब्वःगु सहलहपती बागमति प्रदेशया प्रादेशिक भाषा विधेयक पारित याकेत मूभूमिका म्हितादीपिं सांसद गंगानारायण श्रेष्ठ, पुकार महर्जन, समिता खड्गी श्रेष्ठ व शैलेन्द्र वज्राचार्यायात च्छायेगु ज्या नं जुगु खः।

ब्वलंकेमाःगु, संसदय् नवाःगु न्वचूया अनया अनं तुं भाय् हिलेत दोभाषेया व्यवस्था यायेमाःगु, प्रत्येक पालिकाय् अनुवादकया व्यवस्था यायेमाःगु ज्या याकेत प्रदेश सरकारयात दबाब बीत नागरिक समाज न्ह्यचिलेमाःगु सुभाब बियातःगु दु। थुगु सहलह पौ ग्वसाः खलःया अनुप सिं सुवालं न्ह्यब्वयादीगु खः।

ज्याभूवल्य् भाषा विधेयक मस्यौदा समितिया दुजः प्रा. डा. ओमकारेश्वर श्रेष्ठ नेवाः भावना दूपिं मन्त्री जूबलय् भाषा विधेयक छ्यलेज्याय् तक्यन, आः थ्व ज्या ताः गुकथं लाइ धकाः चिन्ता प्वकादिल। मन्त्रीपिसं थःलिक्क लाःपिनि खँ जक उष्वः न्यंगुलिं पारित जुगु भाषा विधेयकतकं छ्यले थाक्याच्चंगु द्वपं नं बियादिल। डा. श्रेष्ठ थुज्वःगु सम्बेदनशील खँय् सकसिया सहमति कयाः ज्या न्ह्याकेत नं सुभाब बियादिल।

सांसद समिता खड्गी श्रेष्ठ संसदय् थम्हं तःके नेवाः भासं न्ववानाः नं भाय् हिलेगु व्यवस्था मयाःगुलिं थम्हं न्ववानागु छुं औचित्य मदयावंगु खँय् ल्यं ७ पेजय्

प्रदेश सांसद गंगा नारायण श्रेष्ठ आन्तरिक मामिला व कानून मन्त्री जुयाच्चंगु वय्कलं थुगु विधेयकया मस्यौदा दयेकेगु निसें प्रदेश राजपत्रय् ऐन पिथनेत माःकथं भूमिका म्हितादीगु खः। तत्कालीन संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्री पुकार महर्जन विधेयक दयेकेत माःगु सामग्री चूलाकेगु निसें

विसं. २०८० असोज १४ कुन्हु मन्त्रालयपाखें उगु विधेयकयात बागमति प्रदेशसभाया बैठकय् सहलहया लागिं न्ह्यब्वयादीगु खः। थुगु विधेयक प्रदेश संसदं सर्वसम्मतं पारित याःगु खः। सांसद समिता खड्गी श्रेष्ठ विधेयक कार्यान्वयण, प्रदेश संसदय् अनुवादक व्यवस्था, प्रादेशिक भाषा विधेयक

प्रवर्द्धन व कार्यान्वयण शीर्षकया थीथी बजेट निष्कासनय् माःकथं ज्या यानादीगु खः। पूर्व मन्त्री शैलेन्द्र वज्राचार्य भाषा दिवस हनेगु, सरकारया नांवरः व लेटर प्याडय् रज्जना व तामाङ लिपि छ्यलेत ज्या यानादीगु खः। सहलहपती प्रादेशिक भाषा विधेयकया दफा १३ य् व्यवस्था जुगु विज्ञपरिषद् गठन यायेफइगु

प्रावधान ऐन लागू जुगु निदैं दयेधुंकाः नं छुं नं कथं ज्या न्ह्याना मच्चंगु व दफाया १५ या राष्ट्रभाषा विकास प्रतिष्ठान नीस्वनेगु ज्या नं थाति लानाच्चंगु खँय् च्यूताः प्वंकूगु दु। सहलहपतिं मातृभाषा छ्यलेगु अधिकारयात कार्यान्वयण यायेत विज्ञपरिषद् व राष्ट्रभाषा विकास प्रतिष्ठान नीस्वनेमाःगु खँय् वहस न्ह्याकाः दबाब

कान्स फिल्म फेस्टिभल नेपाःया नितिं ऐतिहासिक : कावा प्रमुख डंगोल

लहना वाःपौ/येँ महानगरपालिकाया कार्यवाहकप्रमुख सुनिता डंगोल फ्रान्सया कान्सय् जुगु थुगु दैया फिल्म फेस्टिभल नेपाःया नितिं ऐतिहासिक जुगु खँ धयादीगु दु। फेस्टिभलय् ब्वति कयाः वंगु शनिवाः नेपाः लिहां भायेगु इवल्य् त्रिभुवन विमानस्थलय् सञ्चारकर्मी नाप खँ ल्हायेगु इवल्य् डंगोल फेस्टिभलया इतिहासय् नेपाः चलचित्र ख्यलय् थ्व न्हापांगु महत्वपूर्ण व ऐतिहासिक जुगु खँ धयादीगु खः। फेस्टिभलय्

अविनाश विक्रम शाह नं निर्देशन याःगु नेपाःया सकिपा 'इलिफेन्ट इन द फर्ग' अनसर्टेन रिगार्ड विधाय् 'जुरी प्राइज' काःगुलि रचनात्मक उद्योग व कला ख्यःयात थकायेमाःगु खँ वय्कलं धयादिल। 'सिर्जनशील ख्यलय् 'वान टाइम प्रोग्राम' जक मजुसे संस्थागत कथं जिमिसं नीतिगत सहलह न्ह्याकगु दु। भ्रमणया इवल्य् थीथी शहरया प्रतिनिधि नापलायेगु इवल्य् ल्यं ७ पेजय्

ताम्बःया पासा कुल्फी/आइसक्रिम भपिया दिसें ।

Himalayan Ice

घोबो बार ५ बक्स किन्दा रु. १० को खुवा कुल्फी ५० पिस फ्रिज ५००ML आइसक्रिम १० पिस किन्दा रु. ५ को १०० पिस कल्फी फ्रिज

मिल्की बार ५ बक्स किन्दा रु. ५ को १०० पिस कुल्फी फ्रिज २० कुल्फी १०० पिस किन्दा रु. ५ को १०० पिस कुल्फी फ्रिज १० खुवा कुल्फी २०० पिस किन्दा रु. ५ को १०० पिस कुल्फी फ्रिज

५०% डिपोजिटमा फ्रिज उपलब्ध छ ।

सुर्खीमालका नगरपालिका, वडा नं. १, मिस्टार भन्सार, खुवा ९८९९१८३२५, ९८०८०८७२५

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय चिनामि : तिर्थ माली

धुन देने धुन सँन्त्यलं भी फुक्कं हे छम्ह जुइ धुन भीगु लागाय भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू जातितय स्वायत्त राज्यं लुइ कर्प च्वय् भिलिमिलिं राष्ट्र भःभः धाय्क न्ह्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

जनताया सः जुयाः संचार ख्यः न्ह्याःवनेमाः

नूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

सञ्चार माध्यम छगू इलय् दकलय् बालागु संस्था कथं कायेगु याः। मिडियायात निष्पक्ष धायेगुया लिसें सार्वजनिक उत्तरदायित्व कथं थुइकेगु याइ। पत्रकारिता छगू शक्ति खः दकलय् तःधंगु शक्ति कथं कायेगु याः। सञ्चार माध्यम धइगु केवल बुखँ जक मखु, समाजयात क्यनिइगु न्हाय्कं खः। आः धाःसा थुगु ख्यः तसक संकटय् लानाच्वंगु दु।

पुँजीवादी सञ्चार माध्यम पूर्ण स्वतन्त्र मजुसा समाजय् बामलागु लिच्वः लाइ। समाजयात बामलागु लँय् वनेगु पाखे पनेत न सञ्चार माध्यमया तःधंगु ल्हाः दइ। अफ् मू अगं धइगु सम्पादकीय ल्ह्वनिइ। सञ्चार माध्यम समाजयात मखुगु लँय् वनेत पनी। अफ् न धायेगु खःसा सत्य अफ् बहुआयामिक जूगु दु। सञ्चार माध्यमया स्वामित्व आः न अप्वः व्यावसायिक पुचलय् केन्द्रित जुया वनाच्वंगु दु, अज्याःगु सञ्चार माध्यम अप्रत्यक्ष कथं राजनीतिक व आर्थिक शक्ति संरचना नाप स्वापू तयेगु यानाच्वंगु दु। थुकियाना सञ्चार माध्यम, व्यवसाय व राजनीति दथुइ स्यना वनाच्वंगु दु।

समाचार संस्था आः केवल सार्वजनिक सेवा बिइगु जक मखुसे उँपि दथुइ न प्रतिस्पर्धात्मक बजाः दुने न्ह्याना च्वनेमाःगु दु। जब सञ्चार माध्यमया अस्तित्व हे शक्तिशाली पक्ष दथुइ आमदानीया मोत गथे कि विज्ञापन, कर्पोरेट सहकार्य वा राज्य संरक्षणय् निर्भर जुइमाःगु दु अवस्थाय् स्वतन्त्र व आलोचनात्मक पत्रकारिताया ख्यः संकुचित जुया वनिइ।

आदर्श कथं पत्रकारिता स्वायत्त ख्यः खः, उकिइ वस्तुनिष्ठता व सार्वजनिक उत्तरदायित्व पेसागत मान्यतायात निर्देशित याइ। थज्याःगु प्रक्रियाय् ब्बमितय्सं स्वयेगु याइ, थुइकेगु याइ। लिसे माःगु प्रतिक्रिया बिइगु याइ। अथे जूगुलि साधारण जनताया सरोकार स्वयां शक्तिशाली तयेगु हितयात अप्वः प्रतिविम्बित यायेगु याइ, अनं शकां ब्वलनिइ। थ्व संकट धइगु केवल मनु जकया मखु पत्रकारतयगु नैतिक असफलताया लिच्वः जक मखु, छगू संरचनात्मक अवस्था न खः। थौया इलय् सञ्चार माध्यम छगु प्रकारं विरोधाभास जुयाच्वंगु दु। शक्तिनाप संरचनात्मक मिले जुलकि सञ्चार माध्यमया वैधता अफ् कमजोर जुइ। आः वया डिजिटल प्रविधि यानाः अफ् संचार ख्यः अस्थिता वयाच्वंगु दु। नीगुगु शताब्दीइ परम्परागत सञ्चार माध्यम, पत्रपत्रिका, रेडियो, टेलिभिजनपाखे सञ्चार ख्यःयात ल्यकातःगु खः। अज्याःगु माध्यम बिइगु सूचं न तथ्य

पुष्टि यायेगु व म्हात नं सैद्धान्तिक कथं व्यापक जनसमुदायया पहुँच दुगु तथ्य न्ह्यब्वयेगु याइ। तर, थौं वयाः डिजिटल क्रान्ति थुकियात उलटपुलट याना बिउगु दु।

थुगु संकटयात केवल व्यक्ति-पत्रकारतयगु नैतिक असफलताया लिच्वः जक मखु, छगू संरचनात्मक असफलता न खः। समकालीन हलिन्यकया शक्ति आः केन्द्रीकृत

जोरिखम अप्वया वनाच्वंगु दु। थुकिं यानाः पत्रकारिता न्ह्याबले ग्यानापूगु पेसा जुयाच्वंगु दु। अज्याःगु मुदाय् दोषी जुलकि म्वाःमदुगु भन्भट जक मखु प्रक्रिया ताः ई तक तक्यनिइगु, अप्वः खर्च जुइगु, मानसिक रूपं दबाव लाइगु व न्ह्याबले ग्याये मालिइगु जुयाच्वंगु दु। सरकारी विज्ञापन दक्क सञ्चार माध्यमया निर्मित प्रमुख आमदानीया मोत खः।

अथे ला भारतया मिडिया नं राज्य-सत्ता दथुइया सठबन्धं लोकतान्त्रिक संस्था व पत्रकारिताया स्वायत्तताय् तःधंगु न्ह्यसः मवःगु मखु। भारतय् यक्व हे सञ्चार माध्यम सत्ताया सः जक न्ह्यब्वया च्वंगु धइगु अप्वस्यां धायेगु यानाच्वंगु दु।

संस्थापाखे मखु, सूचंया सञ्जालपाखे सञ्चालन जुयाच्वंगु दु। सामाजिक सञ्जाल प्लेटफर्म सूचंया प्रवाहय् परम्परागत सञ्चार माध्यमया एकाधिकारयात स्यंकूगु दु। थौं स्मार्टफोनपाखे न्ह्याम्हेसिया नं सामग्री उत्पादन व प्रसारण याये फइ। थुकिइ सञ्चारयात लोकतान्त्रिक दयेका न्हापा बहिष्कृत (जुयाच्वपिनिगु) सःयात थाय् बिउगु दु। तर, थुकिइ दुयकं ज्ञान सम्बन्धी संकट न वःगु दु। आः सूचं याकन हे थ्यनिइ जुल। हल्ला, भ्रमपूर्ण सूचं व योजनाबद्ध दुष्प्रचार (प्रोपोगान्डा) विश्वसनीय पत्रकारिता नापं वयाच्वंगु दु। आः छगू हे बुखँ धाथेँ छु खः धइगु हे थुइके थाकु। सत्य तथ्य थुइकेत हे परम्परागत सञ्चार माध्यमया अधिकार कमजोर याना बिउगु दु। छु सत्य खः ? छु भ्रम खः ? थुकेत हे थाकुगु अवस्थाय् थौया सञ्चार माध्यम लानाच्वंगु दु।

अथे ला भारतया मिडिया नं राज्य-सत्ता दथुइया सम्बन्धं लोकतान्त्रिक संस्था व पत्रकारिताया स्वायत्तताय् तःधंगु न्ह्यसः मवःगु मखु। भारतय् यक्व हे सञ्चार माध्यम सत्ताया सः जक न्ह्यब्वया च्वंगु धइगु अप्वस्यां धायेगु यानाच्वंगु दु। अन आः म्हो जक मूलधार सञ्चार माध्यम मोदीया आलोचनात्मक खँ न्ह्यब्वयेगु यानाच्वंगु दु। प्रत्यक्ष सेन्सर सिपया लिच्वः जक मखु कानुनी, आर्थिक व प्रतीकात्मक दबाव सञ्चार माध्यम फयेमालाच्वंगु दु।

भारतय् मानहानि सम्बन्धी कानुन, देशद्रोहया मुद्दा, आतंकवाद सम्बन्धी कडा कानुनी प्रावधानं पत्रकार नाप सञ्चार माध्यम विरुद्ध छ्यलेफइगु, उकि यानाः कानुनीय

भारतय् स्वयां नं नेपाःया प्रधानमन्त्री बालेन साहं सञ्चार माध्यमयात अंकुस तयेत स्वयाच्वंगु दु। छु ई न्ह्यः जक नेपाल सरकारं बिया वयाच्वंगु लोककल्याणकारी बिज्ञापन दिकेगु कुतः जुल। सरकारी बिज्ञापन निजी सञ्चार ख्यःयात मबिइगु निर्णय जूगु खः।

प्रधानमन्त्रीया विरुद्धय् सः थ्वयेकिइ धइगु ग्याःचिक्कुं जक थथे बिज्ञापन दिकेत्यंगु मखुला धइगु न्ह्यसः नं मवःगु मखु। बालेल साह यें महानगरपालिकाया मेयर जुयाच्वंगु इलय् नं थथे निजी सञ्चार ख्यःयात स्वयेगु मिखा बांलाः मजू। स्थानीय सरकारं स्थानीय सञ्चार ख्यःयात प्रबर्द्धन यायेमाः धकाः गुबलेनं बिचाः मयाः। थःगु प्रशंसा याइगु सञ्चार ख्यःयात मिखा तिसिना ग्वाहालि यायेगु यानाच्वंगु खः।

उकि, संचार ख्यः धइगु सत्ता च्वपिनिगु जय जयकार जक यायेगु मखु हालेमफु, सः तयेमफु पिनिगु सः कथं न्ह्याःवनेमाः। जनताया भलसायात पुनर्निर्माण ज्याय् केवल नैतिक सुधार वा जिम्मेवार पत्रकारिता जुया थःपिनिगु भूमिका म्हिटेमाः अले जक पत्रकारिताया सार्थक जुइ। थुकिया निर्मित शक्तिशाली आर्थिक नापं राजनीतिक शक्तिनाप निर्भरता म्हो यायेमाः, पत्रकारितातयगु स्वतन्त्रताया कानुनी संरक्षण सुनिश्चित यायेमाः व खण्डित डिजिटल मिडियां याइगु भूमिकायात पुनर्विचाः याये हे माः।

आः चुनौती केवल मिडियाय् भलसा याकेगु पुनःस्थापित जक मखु, न्हापा थें व हे भलसा दयेकेगु सामाजिक आधारय् पुनर्निर्माण यायेकेगुलि सकल सञ्चारकःमि न्ह्याःवनेमाः।

सम्पादकीय

संसदय् न्ववायेगु इलय् संसदया गरिमा थुइकेमाः

जनप्रतिनिधित्वतयगु सर्वोच्च थाय् धइगु संसद् खः। अन वना जिम्मेवारी जुयाः कानून दयेकेगु, सरकारया यानाच्वंगु ज्याय् निगरानी यायेगु व जवाफदेही दयेकेगु नापं जनसरोकारया विषय सदनय् ल्ह्वनेगु खः। सदनय् सांसदतय्स बिस्कं बिस्कं भूमिका निर्वाह यायेमाः। सांसदतय्स थःगु क्षेत्रया समस्या, समसामयिक विषय, राष्ट्रिय लिसे अन्तर्राष्ट्रिय घटना जूगु थःगु खँ सदनय् तयेगु याइ।

व्यक्तिगत लिसे पार्टीया पाखें थःगु धारणा तयेगु नितिं अध्ययन यायेगु, विज्ञापिं नाप सहलह यायेगु। गुलि सांसदतय्स सदनया महत्वपूर्ण इलय् म्वाःमदुगु ढपः बिइगु यानाच्वंगु दु। अथेहे 'गैरसंसदीय भाषा' न न्ववायेगु यानाच्वंगु दु। अध्ययन, तथ्य व मुलुकयात बिइगु विषय सभ्य कथं न्ह्यमब्बसे आवेशं व लोकहवायेत अज्याःगु भाषां सदनय् न्ववानाः संसदया गरिमा न कमजोर जूगु दु।

अथे जूगुलि सांसदतय्स सदनय् तथ्यपूर्ण खँ तयेमाः। संसदया गरिमा हे तथ्यपूर्ण सः खः धइगु बिचाः यायेमाः। वैशाख २९ गते प्रतिनिधिसभाय् सरकारया नीति तथा कार्यक्रम सहलह यायेगु भूवल्य एमाले नेता रामबहादुर थापां रास्वपाया राजनीतिक उदय, जेनजी आन्दोलन व नेपाली सेनाया भूमिकाय् न्ह्यसः तःगु खः।

रास्वपा व राप्रपाया सांसदं माग यायेधुकाः सभामुख डोलप्रसाद अर्यालं थापाया खँ संसदया अभिलेखं चिकेत रलिड याःगु खः। अथेहे, एमालेया पाखें माग यायेधुकाः रास्वपाया सांसद गणेश पराजुली व रमेश प्रसाईं न छ्यःगु खँ नं रेकर्ड चिइकेत आदेश बिइगु खः। न्हापा नं सांसदतय्स खँ तयेगु भूवल्य शब्द असंसदीय जूगु धकाः रेकर्ड चिइकूगु दु। सांसद जक मखु, रोस्ट्रमय् दनाः प्रधानमन्त्री बिउगु अभिव्यक्ति न रेकर्ड चिइकूगु इतिहासय् दु।

सम्बन्धित मनु व संस्थाय् बामलागु लिच्वः लाइगु धइगु नकारात्मक नं जुइफु। क्षति नं जुइफु। जनप्रतिनिधियात यक्वसिया म्हसिउगुलि समाजय् उमिसं तइगु खँ तकसं महत्व बिइगु जुयाः सांसद थ्व खँय् सचेत जुइमाः। सांसदतय्सं तइगु धारणां अडिओ, भिडिओ व टेक्स्ट ताः ईतक सुरक्षित जुयाच्वनी। लिपा अध्ययन अनुसन्धान याइपिसं नं स्वयेगु याइ। उकिइ तत्कालया नितिं जक मखु। गलत तथ्यय् न्ह्यब्वयाः बिइगु अभिव्यक्तिं भविष्य सांसदतय्गु मूल्यांकन जनतां याइ। अथेजुयाः सांसदं तथ्यपूर्ण अभिव्यक्ति बिइत व सरकारया ध्यानाकर्षण याकेत जिम्मेवारीबोध यायेमाः।

बुंगद्यः रथयात्रा व किपूया प्यंगः थांया अलौकिक स्वापू

डा. विद्युप्रकाश कायस्थ

‘धयावःकथं दच्छिया दुने हरेक लाया थःथःजु स्वामी दु । तर स्वदँय छकः वड्जु किंस्वंगूगु लाया धाःसा सुं नं स्वामी मदु । थुकथं थः स्वामी मदयाः निराश जुयाचवंह अधिकमास अथवा किंस्वंगूगु ला नारायणघःयाथाय वन । अले थः स्वामी मदुगु व थःत नं मेमेगु लातयत थें स्वामी क्वःछिनाबीत इनाप यात । थुगु खँय नारायणघवं थःगु थीथी रुपमध्ये छगु पुरुषोत्तम हे अधिकमासया स्वामी जुयाबीगु खँ धाल । थुकथं अधिकमासया स्वामी पुरुषोत्तम जुल । व पुरुषोत्तम नारायण स्वामी जूगु ला जुयाः थुकियात पुरुषोत्तम मास धायगु यात ।’

नेवाः संस्कृति व स्वनिगःया हे दकलय ताःहाकःगु व म्वाःगु सांस्कृतिक नखः धइगु हे करुणामय बुंगद्यः या रथयात्रा खः । करिब भिंयस (१४००) दँ पुलांगु इतिहास दुगु थ्व जात्रा यलय जक सीमित मजू थुकिया ऐतिहासिक स्वापू यँ, ख्वप व किपू नाप नं उतिकं स्वानाच्वंगु दु । थ्व मध्ये थतितोल निसें जावलाख्यः तकया रथयात्रा गथे किपूया नामय समर्पित जुल व ‘याकः मिसा’ या बाखं थुकिइ गथे स्वात धइगु खँय छु तान्त्रिक बाखं लोकय प्रचलित दु ।

१. पृष्ठभूमिः अनिकालया अन्त्य व सहकालया सुरुवात

बाखं कथं, लिच्छविकालय स्वनिगलय लगातार १२ दँ तक तच्चगु अनिकाल व वा मवयाः हाहाकार जुल । थथे हाहाकार जुइवं ज्योतिषी व तान्त्रिकपिं लिसे सल्लाह कयाः नागपिंत बन्धनं मुक्त याकाः वा वयेकेगु नीतिं आसाम (भारत) या कामरूप लोकनाथ करुणामययात स्वनिगलय हयेगु क्वःछित । करुणामययात हयेगु पुचलय प्यम्ह मुख्य पात्रपिं दुथ्याः ।

जुजु नरेन्द्रदेवः ख्वपया तत्कालीन शक्तिशाली जुजु । यद्यपि न्हयगु शताब्दी नेपाल मण्डल छधि हे जुयाच्वंगुलिं नरेन्द्रदेव ख्वपया जक मखुसें मुक्कं नेपाल मण्डलया हे जुजु खः धइगु बल्लाःगु तर्क दु । आचार्य बन्धुदत्तः यँया तःधंम व सिद्ध तान्त्रिक गुरु । रथचक्र ज्यापूः यलय नांजाःमह व बल्लाःमह बुँज्यामि (किसान) । कर्कोटक नागराजः टौदहया शक्तिशाली नागपिनिगु जुजु । थुपिं प्यम्हेस्यां अहोरात्र कुतः, तन्त्रबल व पराक्रम यानाः करुणामययात स्वनिगलय ताःलाकक बिज्याकल । करुणामय स्वनिगलय बिज्यायेवं तच्चकं वा वल । गंनाच्वंगु बुँइ वा सल, अनिकाल पूर्वक क्वचाल व सहकालया न्ह्यु युग शुरु जुल । थ्व हे लसताय बुंगमती व यल (पाटन) यात केन्द्रित यानाः ह्याउँख्वाः मच्छिन्द्रनाथया तःधंगु रथयात्रा शुरु यात ।

२. रथयात्राया ब्वथलाः प्यम्ह पात्र व प्यंगू थाय

करुणामययात आसाम हयेत ग्वाहालि याःपिं पात्रपिनिगु हनाः व लुमन्तिइ रथयात्राया पालंपाः थीथी सहर व पात्रपिनिगु नामय समर्पित यात । थुकियात थुकथं ब्वथलातःगु दुः क) यँया जात्रा (पुचवं निसें गाःबहाः तक)

पुच्वलय रथ सालाः गाबहाः तक सालेगु न्हापांगु जात्रायात यँया तान्त्रिक आचार्य बन्धुदत्तया नामय समर्पित यानातःगु दु । थुकिइयात यँया जात्रा नं धाइ ।

ख) ख्वपया जात्रा (गाबहाः निसें लाहित तक)

गाबहाः निसें लुँहित तक रथ सालेगु जात्रायात ख्वपया जुजु नरेन्द्रदेव प्रति समर्पित दु । थ्व ब्वया जात्रा जुइबलय न्हापा ख्वप लायकूली स्वयं जुजु नरेन्द्रदेवया ऐतिहासिक खड्ग हयाः रथ नापं चाःहिकेगु धार्मिक नियम दुगु खः । मल्लकालं निसें धाःसा यलय जुजु श्रीनिवास मल्लया खड्ग हइगु चलन जुल, थ्व चलन न्ह्यानाच्वंगु दनि ।

ग) यलय जात्रा (सुन्धारा निसें लगनखेल तक)

सुन्धारा निसें थतितोल (लगनखेल) तक रथ सालेगु स्वगूगु पलाःया जात्रा यलया बुँज्यामि रथचक्र ज्यापूया नामय समर्पित दु । थुकियात यलय थःगु हे रैथाने जात्रा कथं काइ ।

घ) किपूया जात्रा (लगनखेल निसें जावलाख्यः तक)

थतितोल (लगनखेल) निसें जावलाख्यः तक रथ सालेगु अन्तिम व अतिकं महत्वपूर्णगु ब्व किपू व अनया ‘याकः मिसा’ या नामय समर्पित दु । थ्व ब्व गथे किपूया जात्रा जुल धइगु लिउने छगु दैविक व अलौकिक खँ दु ।

३. नागरानीया तं व बत्तीस लक्षणया खुइगु खँ

करुणामय हयेगु ज्याय टौदहया कर्कोटक नागराजया तःधंगु योगदान दु । आसामं लिहां वयेगु इवल्य लँपुइ तःधंगु खुसि बाः वःबलय नागराज थः हे तां जुयाः मेपिं फुकसित खुसि तरे यानाबिल । वयकः मदुगुसा करुणामययात स्वनिगलय हयेगु सम्भव हे म्दु ।

तर रथयात्राया ब्व ब्वथला याइबलय जुजु, तान्त्रिक व ज्यापूया नामय जात्रा ब्वथल तर नागराजया ब्वय छुँ हे मलात । थःगु योगदानया कदर मजुगु खनाः नागराज मनं मनं तं चाःसां वयकः शान्त हे च्वन । तर, वयकःया कलाः—नागरानीं थ्व बेइज्जत सहे याये मफुत । थः भातया अपमान जूगुलिं तं चाःमह नागरानी जात्रा जुयाच्वंगु हे इलय मनूया रुप कयाः थतितोल (लगनखेल) थ्यन ।

लगनखेलय रथ नैक्या कुकिंगु जात्रा सिधःगु कन्हय खुन्हु नागरानीं थःगु अलौकिक नागशक्तिया बल छ्यलाः करुणामयया रथयात जबरजस्ती सालाः थः च्वनीगु थाय ‘टौदह’ पाखे यंकेत स्वल । नागरानीया उगु दैवीय बलया न्ह्यःने सुयागु नं छुँ जोड चले मजुल ।

रथ मखुगु लँपुइ वनाच्वंगु खनाः तान्त्रिक आचार्य बन्धुदत्तनं याकनं हे थःगु तन्त्रबल छ्यल । वयकलं शक्तिशाली मन्त्र ब्वनाः रथया घःचाःयात अन हे दिकाबिल । नागरानीं गुलि हे बल याःसां तन्त्रया बन्धनय लाःगु रथया घःचाः मसन । थःगु ज्या ताः मलायेवं नागरानीं बन्धुदत्तया मिखा तरड यानाः रथय बिज्यानाच्वंमह करुणामयया ‘बत्तीस लक्षण’ (३२ गुण) मध्ये छगु महत्वपूर्णगु लक्षण (शक्ति) खुयाः अनं बिसिउँ वन ।

४. किपूया ‘प्यंगःथां’ व बन्धुदत्तया बचं

नागरानी उगु खुया हःगु लक्षण कयाः तप्यंक टौदह वनाः लः दुने हे तयेत स्वःगु खः । यदि वयकः लः दुने दुहां वंगु सा करुणामयया उगु शक्ति न्ह्याबलेया नीतिं तनीगु खः व लोकेश्वरया स्वरूप अपूर्ण जुइगु खः । थ्व तःधंगु खँ सीकाः आचार्य बन्धुदत्तं हाकनं तन्त्र मन्त्र छ्यलाः नागरानीया लँपु हे हिलाबिल । तन्त्रया प्रभावं यानाः नागरानी टौदहपाखे वने मफयाः

लँ तंगु जुयाः किपूया च्चकापाखे थहां वनेत बाध्य जुल । ब्वाँय ववं लखतरान जूम्ह नागरानी किपूया ‘प्यंगःथां’ धइगु थासय थ्यनाः आराम यानाच्वन । आचार्य बन्धुदत्त नं तान्त्रिक माध्यमं त्यु ल्यु अन हे थ्यन ।

बन्धुदत्तं नागरानीया न्ह्यःने ल्हाः जोरे यानाः इनाप यासें धाल ‘हे नागरानी, छगु जक लक्षण कम जूसां करुणामय मच्छिन्द्रनाथया प्रताप पूवनी मखु । उकिं स्वनिगःया कल्याणया नीतिं कृपया थ्व लक्षण लिता बियादिसँ ।’

तर तं चायाच्वंमह नागरानी अथे हे माने जुइत तयार मजुल । वयकलं थः भातया योगदानया कदर जुइमाः धइगु अडान तल । थ्व धुकाः आचार्य बन्धुदत्तं नागरानीयात शान्त याकेत निसलाः तःधंगु प्रतिज्ञा यात ।

(क) न्हापांगु बचं ‘हेक दँ थतितोल (लगनखेल) जावलाख्यः तक रथ सालेगु अन्तिम व मू जात्रा किपू देय्या नामय समर्पित यायेगु ।’

(ख) निगूगु बचं ‘हेक दँ जात्राया विशेष खुन्हु करुणामयया स्वां व प्रसाद ज्वनाः थः हे वा जिउगु प्रतिनिधि ‘प्यंगःथां’ (किपू) य वयाः थन याकः च्वनीमह कुमारी मचा/मिसा (याकः मिसा) यात उगु प्रसाद छायेगु ।’ थ्व निगू बचं व सर्त न्येनेधुंकाः नागरानीया तं शान्त जुल व वयकलं करुणामयया खुया कयागु लक्षण आचार्य बन्धुदत्तयात लिता बियाबिल ।

५. सांस्कृतिक निरन्तरता व आःया चलन

उगु हे ई निसें थतितोल निसें जावलाख्यः तकया रथयात्रायात किपूया जात्रा धकाः धायेगु ऐतिहासिक चलन न्ह्यात । थ्व इलय रथ सालेत किपू व उकिया नापं च्वंगु न्हयगू गां मन्तू—किपू, पांगा, नगां, सतंगल, बलम्बू, मच्छेगां व थानकोटया रैथाने बासिन्दापिं थःगु हे परम्परागत धिमे बाजा व भुछ्या थानाः लसतापूर्वक यलय वयाः रथ सालेगु याइ ।

किपूया प्यंगःथामय आः नं उगु ऐतिहासिक घटनाया लुमन्तिइ पूजाआजा याइ व ‘याकः मिसा’ यात करुणामयया स्वां-प्रसाद छायेगु रीतिथिति आः तक नं म्वानाच्वंगु दनि ।

थुकथं भिंयसः दँ पुलांगु थ्व अलौकिक तान्त्रिक बाखं (किम्बदन्ती) नं किपू व करुणामय बुंगद्यःया रथयात्रा दथुया तच्चःगु सांस्कृतिक स्वापूयात वयनाच्वंगु दु ।

आयो नून खाउँ स्वस्थ रहौ

नार्डसतल आयो आयो नून यसरने लामयया सरे जुम

आयोदिनासने बासीमाट दुने थियदिहः

१. नं दुने अरु थुगु खीने अरु वरु न्हाउं थुगु खीने, अरुके थुगु खीने नं वरु ।
२. अरुके वरुके अरु न्हाउं थुगु खीने, अरुके थुगु खीने नं वरु ।
३. अरुके वरुके नं थुगु खीने अरुके थुगु खीने अरुके वरुके थुगु खीने ।
४. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
५. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
६. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
७. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
८. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
९. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।
१०. अरुके वरुके अरुके थुगु खीने ।

सौल ट्रेडिङ कम्पनिब लिमिटेड
कम्पनिब कार्यालयः प.स.सं. ३०१, बर्दघोरी, काठमाडौं, नेपाल, पोस्ट नं. २०७३२५
२०७३२५, बर्दघोरी, काठमाडौं, नेपाल, पोस्ट नं. २०७३२५

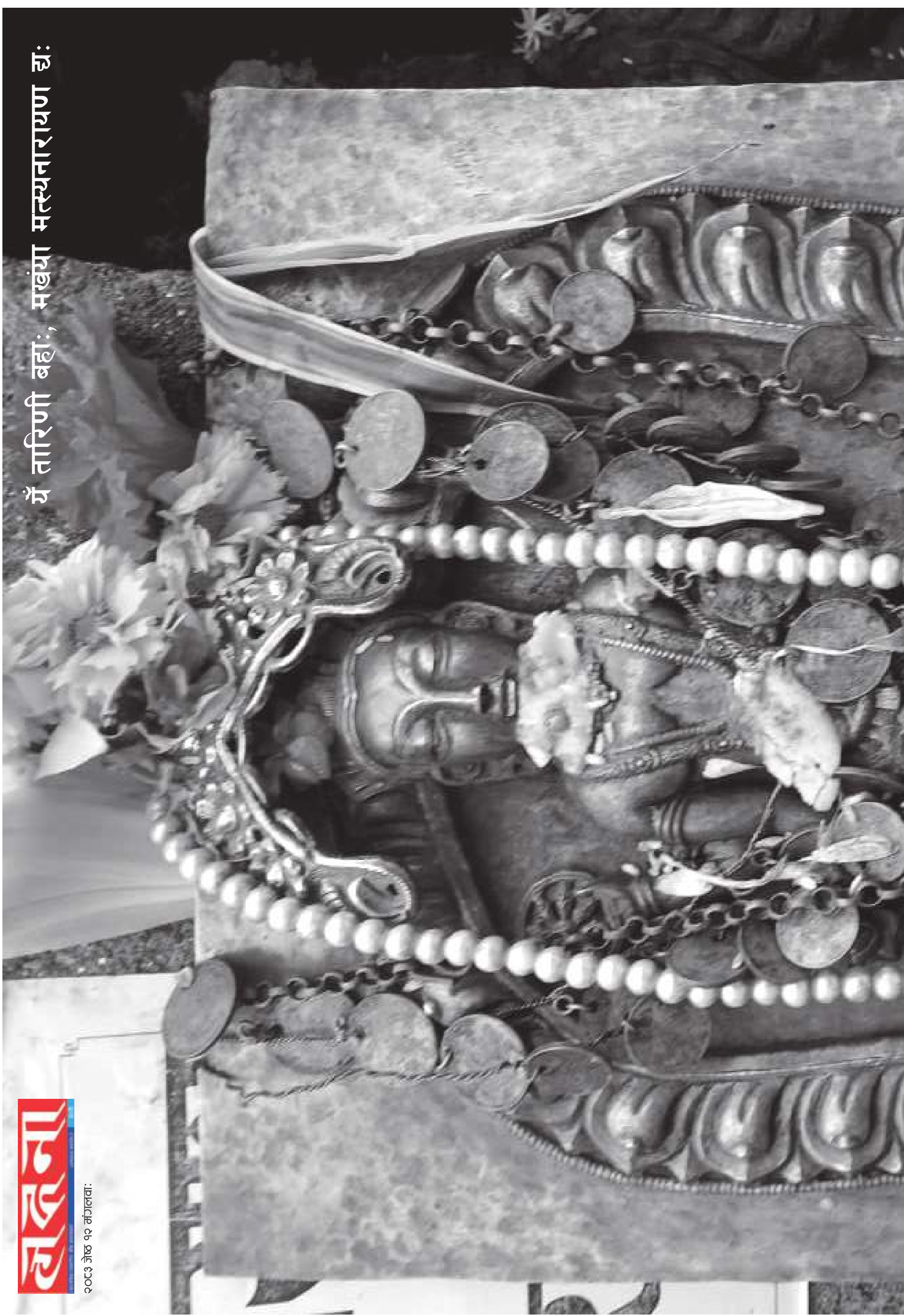
राम प्रजापति प्रोप्राइटर

हारती मिठाई भण्डार
(इच्छा शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेबर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ०१-५३७२९९९, मो. ९८०३९८०६९९

यहाँ:-विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईहरू तयार गरिन्छ ।

प्रै तारिणी बहाः, मखंया मत्स्यनारायण छः

घरेलु मैदानय् नेपाःमि क्रिकेटरया उत्कृष्ट प्रदर्शन

प्रजित शाक्य

आईसीसी क्रिकेट विश्वकप लिग २ स लछि न्हयः तक नेपाः समस्याय् दुगु खः । २० कासाय् न्यागू कासा जक त्याकूगु नेपालं घरेलु मैदानय् जूगु निगू शृङ्खला लिपा हाकनं थःगु छवि थकाःगु दु । आः नेपालं ११ त्याकाः, १५ बुनाः निगू अनिर्णित कासासहित २४ अडक दयेकूगु दु ।

आईसीसी क्रिकेट विश्वकप लिग २ स अमेरिका व स्कटल्यान्ड लिसे त्रिदेशीय शृङ्खला म्हितेन्त्यः नेपालं प्यंगू मध्ये स्वंगू कासा त्याकीगु सम्भावना म्हो जक दुगु खः । छायाःसा च्यागू टिम दुथ्याःगु विश्वकप लिग २ २०२३/२४-२०२७ 'साइकल' य् अमेरिका व स्कटल्यान्ड शीर्ष निगू थासय् दुगु टिम खः । स्कटल्यान्ड वंगु ईया विजेता टिम नं खः । नेपाः धाःसा दकलय् लिउने निगू थासय् लानाच्चंगु खः । अथेजुयाः घरेलु मैदानय् जूसां नं अमेरिका व स्कटल्यान्डयात हाथ्या बीत नेपाःयात थाकुइगु अनुमान याःगु खः । तर नेपालं थःगु भूमिइ निगुलिइ टिमयात निरिह दयेकल । नेपालं शुकवाः लिपांगु कासाय् अमेरिकायात १२२ रनया लज्जा चायापुइक बुकाः थुगु शृङ्खलायात सफल याःगु दु । थ्व स्वयां न्हयः न्हापांगु कासाय् स्कटल्यान्ड लिसे त्याइगु सम्भावना दयेक दयेकनं डकवर्थ लुइसया नियमकथं निगू रनं बुइधुंकाः नेपालं निगूगु कासाय् अमेरिकायात हे ८० बल ल्यँ दनिगु इलय् गंगू विकेट बुकाः शानदार पुनरागमन याःगु खः । वयां लिपा नेपालं स्वंगूगु कासाय् स्कटल्यान्डयात नं एकपक्षीय रुपय् बुकाः ब्वलासाःगु खः । थ्व स्वयां न्हयः थुगु महिनाया प्रतियोगिताअन्तर्गत ओमान व संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) दुथ्याःगु त्रिदेशीय शृङ्खलाय् नं नेपालं प्यंगू मध्ये स्वंगू कासा त्याकूगु खः ।

लिपांगु निगू शृङ्खलाय् म्हितगु च्यागू मध्ये खुगू कासा त्याकाः नेपालं एकादिवसीय मान्यता ल्येकेगु अभियानयात अफ्र धिसि लाकूगु दु । उक्तथं हे शीर्ष प्यंगुलय् लानाः विश्वकपया ग्लोबल क्वालिफायरय् दुथ्यायेत नेपाःया सम्भावना नं कायम जूगु दु । चाल्

विश्वकप लिग २ पाखे विश्वकप ग्लोबल क्वालिफायरय् दुथ्यायेत शीर्ष प्यंगू व एकादिवसीय मान्यता कायेत शीर्ष खुगू स्थानय् दयेमाःगु प्रावधान दु ।

आईसीसी क्रिकेट विश्वकप लिग २ स लछि न्हयः तक नेपाः समस्याय् दुगु खः । २० कासाय् न्यागू कासा जक त्याकूगु नेपालं घरेलु मैदानय् जूगु निगू शृङ्खला लिपा हाकनं थःगु छवि थकाःगु दु । आः नेपालं ११ त्याकाः, १५ बुनाः निगू अनिर्णित कासासहित २४ अडक दयेकूगु दु । नेपाः स्वयां लिउने नामिबिया (२२ अडक), क्यानाडा (२१ अडक) व संयुक्त अरब इमिरेट्स (१४ अडक) दु । नेपाः स्वयां च्यय् अमेरिका (३८ अडक), स्कटल्यान्ड (३८ अडक), ओमान (३१ अडक) व नेदरल्यान्ड्स (२८ अडक) दु ।

नेपालं अफ्र नं च्यागू कासा म्हिते ल्यँदनि । गुकी मध्ये नेपालं आः ल्यँ दनिगु फुक्कं कासा विदेशी भूमिइ म्हितेमाः । नेपालं आः विश्व क्रिकेट लिग २ क्रिकेटअन्तर्गत जुलाईस नेदरल्यान्ड्स व नामिबिया लिसे नेदरल्यान्डय् अक्टोबरय् ओमान व क्यानडालिसे ओमानय् म्हिती । आः थ्व निगू शृङ्खलय् नेपाःया अमिन परीक्षा जुइ । नेपाःयात शीर्ष प्यंगू चरणय् थ्येकेत अफ्र नं लिपांगु संस्करणय् थें चमत्कारया जरूरी दु । लिपांगु इलय् नेपालं अन्तिम १२ मध्ये ११ कासा त्याकाः स्वंगूगु थासय् लाःगु खः ।

शृङ्खला क्वचायेधुंकाः नेपाःया कप्तान रोहित पौडेलं विदेशी मैदानय् उत्कृष्ट प्रदर्शन यानाः शीर्ष प्यंगूगु थासय् थ्येकेत कुतः यायेगु खँ धयादीगु दु । अमेरिका व स्कटल्यान्ड थेंज्याःगु

बल्लाःगु टिमविरुद्ध बांलाक प्रदर्शन यागुलिइ नेपाःया मनोबल थहां वंगु वयकःया धापू दु । रोहितया कथं थ्वहे लयय् म्हितल धाःसा विदेशय् जुइगु ल्यँ दनिगु निगू शृङ्खला त्याकेफइ । विदेशय् म्हितेबलय् अनया लकसय् अभ्यस्त जुइमाः । गुगु फुक्कं टिमया निर्णित हाथ्या हे खः । घरेलु टिमयात छुं फाइदा अवश्य जुइ तर अन्तय कासा त्याकेत बांलाक क्रिकेट म्हितेमाः, गुगु जिमिसं म्हितेताच्चनागु दु- रोहित धाल ।

विश्वकप क्रिकेट लिग २ स नेपाःया पुनरागमनय् खास हे खोट क्यनेगु थाय् मदु । ब्याटिङ, बलिङ व फिल्डिङ स्वंगुलिइ पक्षय् नेपाः उत्कृष्ट खनेदु । इशान पाण्डेया रुपय् नेपाःया ओडिआइ टिमय् धिसिलाम्हा ब्याट्सम्यानया उदय जुल । वन डाउन पोजिसनय् नेपाःया टिमं विशेषज्ञ ब्याट्सम्यान चूलाकूगु दु । इशानं थःगु शुरुया स्वंगू अन्तरीष्ट्रिय कासाय् निगू अर्धशतक दयेकाः शानदार सुरुआत याःगु खः । न्हापांगु कासाय् अविजित २० रन दयेकूम्हा इशानं वयां लिपा ५५ व ८४ रनया म्याच विनिड पालि म्हितगु खः । अथेजुयाः इशानया डेब्यू शृङ्खला गजब जुल ।

खयतच ला ब्याटिङय् फुक्कं धयार्थे ब्याट्सम्यान लयय् खनेदु । दिपेन्द्रसिंह ऐरी छम्हा क्रिकेटरया रुपय् थःगु छवि च्वन्त्याकूगु दु । लिपांगु निगू शृङ्खलाय् दीपेन्द्र नेपाःया निर्णित सर्वाधिक रन काइम्हा जुल । वयकलं च्यागू कासाय् न्हयगु पालिइ प्यंगू अर्धशतक व छगु शतकसहित ३८४ रन दयेकल । वयकलं ११ विकेट नं कयाः थःत वास्तविक अलराउन्डर सावित

यात ।

प्रारम्भिक ब्याट्सम्यानपिं कुशल भुर्तेल व आसिफ शेखं नेपाःया टिमय् आःया निर्णित थःपिनिगु विकल्प मदुगु सन्देश बिउगु दु । थुपिं निम्हेसिया थासय् अनुभवी विनोद भण्डारी व न्हूम्हा ब्याट्सम्यान अर्जुन कुमालयात छ्यःगु खः । तर थुपिं निम्हेस्यां मौकाया लवः काये मफयेवं नेपाःया टिम हाकनं भुर्तेल व आसिफयात हे म्हितकेत बाध्य जूगु खः । थुपिं निम्हेस्यां लगातार शानदार पालि म्हिताः कासामिं ल्यःपितं गलत सावित यानाबिल । थ्व स्वयां न्हयः प्रारम्भिक जोडीया प्रदर्शनय् स्थिरता मज्जुलिइ विनोद व अर्जुनयात ह्वःताः बिउगु खः । कप्तान रोहित हाकनं लयलय् वयेवं नेपाःयात आपालं राहत जूगु खः । वंगु इलय् नेपाःया प्रदर्शन अपेक्षा याःकथं मज्जु रोहितया कमजोर फर्म नं छगु कारण खः ।

सन्दीप लामाछिनं शानदार लय कायम यासं मेगु विश्व कीर्तिमान दयेकल । सन्दीप सर्वाधिक विकेट कांम्हा नं खः । सन्दीपं लिपांगु च्यागू कासाय् मुक्कं १९ विकेट काल । थुकिया दथुइ सन्दीपं ७३ ओडीआईस १५० विकेट कयाः विश्वकीर्तिमान दयेकूगु खः । वयकः दलकलय् म्हो कासाय् १५० विकेट कांम्हा बलर जूगु दु । अकलय् अप्वः १०० ओडिआई विकेटया कीर्तिमान नं सन्दीपया हे नामय् दु । सन्दीपया स्पिन पार्टनर ललित राजवंशी नं लयय् लिहां वःगु दु । बलिङय् करण केसी व सोमपाल कामी थेंज्याःपिं अनुभवी तेज बलरं थःथःगु भूमिकाय् न्याय याःगु दु ।

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्यारिङ्ग पनि गरिन्छ ।

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक
मन्त्र_साप्ताहिक **Mero Saptahik**
माला: माला: ब्वनादिसँ ।

मदन भण्डारीया बिचाः थौं नं सान्दर्भिक जूः पूर्वाष्ट्रपति भण्डारी

लहना वाःपौ/पूर्वाष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी जननेता मदन भण्डारीयाबिचाः ईकथं-न्त्याकेमाःगुलि बः बियादीगु दु। वंगु शनिवाः जूगु 'मिडियाय' मदन भण्डारी सफू विमर्श

अध्ययन, व्यापक बहस व ईकथं विकास यायेगु जिम्मेवारी ल्यायूम्हतयगु बबहलय वःगु खँ नं वयकलं धयादिल।

‘थौं हलियकं समुदाय व नेपाः निगुलि हे जटिल नाप बहुआयामिक हाथ्या दथुइ लानाच्वंगु दु। लोकतन्त्रय आस्था, राजनीतिक नैतिकता, सार्वजनिक उत्तरदायित्व व जवाफदेहिता, सुशासन, सामाजिक न्याय लिसे राष्ट्रिय एकताय ब्वलंगु न्हयसःयात राष्ट्रिय बहसया मू विषय जूगु दु। थज्याःगु इलय जननेता मदन भण्डारीया बिचाःयात गम्भीर अध्ययन, व्यापक बहस नाप ई कथं न्ह्याकाः अभ विकास यानाः न्ह्याकेगुलि ल्यायूम्हतयगु महत्वपूर्ण दायित्व जुइ,’ वयकलं धयादिल।

लिसे युवा बहस’ ज्याइवलय वयकलं मदन भण्डारीया बिचाः थौंया इलय नेपाःया राजनितीइ पायूछि जूगु खँ धयादीगु दु। भण्डारीया बिचाः गम्भीर

‘बहाः-बही’ संस्कृतिया पुनरुत्थानय कावा प्रमुख डंगोलया प्रतिबद्धता

लहना वाःपौ/ यँ मनपाया कार्यवाहक प्रमुख सुनिता डंगोलं बौद्ध परम्पराय लिधनाच्वंगु ‘बहाः-बही’ संस्कृति गौरवपूर्ण इतिहास जूगुलि पुनरुत्थान यायेमाःगु खँ धयादीगु दु। नेपाल मण्डल लिटेचर कल्चरल ट्रष्टं ग्वसाः ग्वःगु ‘बहाल-बहिल संस्कृति सामाजिक अध्ययन’ विषयक गोष्ठीइ कार्यवाहक प्रमुख डंगोलं यँयु दुने दूगु बहाः-बहीया वस्तुगत परिस्थिति व सामाजिक पक्षय विषयय अध्ययन थप चकंकूगु धयादिल। यँयु दुनेया १६ गू बही मध्ये गुलिखय बहीया नां जक ल्यंदनीगु, उमिगु तजिलजि, परम्परा व रीतिथितिया अभिलेख नाश जुयाः वनेधुकूगु अवस्थायु दु।

डंगोलं बहाः-बहीया तजिलजि, परम्परा व रीतिथितिया अभिलेख तयार यानाः पुनरुत्थान लिसें हस्तान्तरण, पुस्तान्तरणया निती योजना दयेकाः न्ह्याःवनेत सुभावा। ‘भूसं पुनरुत्थान यायेगु इवलय अनया सौन्दर्य, ऐतिहासिक व धार्मिक पक्षयात नापं बिचाः यायेमाः’, वयकलं धयादिल, ‘उकिया नापनापं मूर्त-अमूर्त सम्पदाया संरक्षण व संवर्द्धनय भीगु ध्यान वनेमाःगु

खनेदु। बहाः-बहीया विकास, संरक्षण व पुस्तान्तरणया निती भी जानाः न्ह्याः वनेत जिं इनाप यानाचवना।’

ट्रष्टया नकिं सन्ध्या वज्राचार्य बहाः-बहीया तजिलजिया अध्ययन व अनुसन्धान थौंया आवश्यकता जूगु धासें गोष्ठीइ विज्ञतयगु उपस्थितिइ ऐतिहासिक सम्पदा, बौद्ध दर्शन व परम्परागत सामाजिक संरचनायात चकंकूगु विषयय दुयकं सहलह जूगु जानकारी बियादिल। तनाः वनेत्यंगु बही संस्कृति, अनया पुलांगु परम्परा व रीतिरिवाजया अभिलेख तयार यायेगु, मध्यकाल व वसिबे न्हयःनिसें विकास जूगु बौद्ध विहारया ऐतिहासिक पक्ष कुलाः न्हूगु तथ्यत सार्वजनिक यायेगु व युवा पुस्तायात थःगु मौलिक तजिलजि व गौरवपूर्ण इतिहासप्रति जागरूक दयेकेगु थेंजाःगु विषयय केन्द्रित जुइत विज्ञापिसं सुभावा बिउगु दु।

बौद्ध कला अन्तर्गत बही दुने संरक्षित मूर्ति, पौभा चित्रकला व विशेष यानाः गुंला लछि याइगु ‘बही द्यः ब्वयेगु’ परम्परायात अन्तर्राष्ट्रिय स्तरय म्हासिकेगु विज्ञापिसं सुभावा बिउगु दु।

गुरु यज्ञमानपति बज्राचार्ययात देछा चर्या प्रवाह

लहना वाःपौ/यँ महानगर पालिका, यूनेस्को व काठमाडौं सिटी अफ फिल्मसया मंकाः ग्वसालय नेपाः डान्स एकेडेमी, बौद्ध दर्शन अध्ययन पुचः व नेपा सांस्कृतिक पुचःया सहकार्यय शनिवाः राष्ट्रिय नाचघर, जमलय गुरु यज्ञमानपति बज्राचार्य एकल साँभ “चर्या प्रवाह” जुल।

चर्या बौद्ध दर्शन व नृत्य क्षेत्रय विशिष्ट योगदान बियादीमह संस्कृतिविद् चर्या गुरु यज्ञमानपति बज्राचार्ययात हंगु ज्याइवलय थीथी कलाकारपिसं चचा प्याखं न्हयब्वयाः गुरुया योगदानप्रति श्रद्धा प्वंकूगु खः।

ज्याइवलय नुगःखँ तयादिसें गुरु यज्ञमान पति बज्राचार्य धयादिल, “थौंया थ्व लकसय द्यःपिनिगु अलौकिक उपस्थिति महसुस जुयाच्वंगु दु। थुज्वःगु आध्यात्मिक व सांस्कृतिक ज्याइवः तसकं म्हो जुइ। थौं जिं थःगु जीवनया सार्थकता धइगु महसुस यानागु दु।”

वयकलं यँ महानगरपालिकाप्रति विशेष आभार व्यक्त यासें थःत मनु जुयाः जन्म जूगु अर्थ थौं तसकं गहन रूपय अनुभूत जूगु दु धयादिल।

ग्वसाःखलःपाखें यँ महानगर पालिकाया कार्यवाहक प्रमुख सुनिता

डंगोलं गुरु यज्ञमान पति बज्राचार्य गुगुं जात, दै, वर्ग वा समुदायया भेदभाव मयासें सकसितं समान रूपय शिक्षा प्रदान यानावयाच्वंगु धयादीगु दु। वयकलं नेपाः डान्स एकेडेमी संस्कृति संरक्षणय निरन्तर सक्रिय गुरु व्यक्तित्वयात हनेत थुज्वःगु ज्याइवः ग्वसाःग्वःगु धासें सकल कलाकारपिन्त सुभाय देछानादिल।

ज्याइवःया संयोजन नेपाः डान्स एकेडेमीया प्रमुख संयोजक रीना महर्जन, नेपाः डान्स एकेडेमीया नायः

रोहिया महर्जन, नेपाः डान्स एकेडेमीया म्यानेजिङ डाइरेक्टर गम्भीर मान सिंहं यानादीगु खःसा ज्याइवः सदिका श्रेष्ठ न्ह्याकादीगु खः। “चर्या प्रवाह” नेपाःया अमूल्य अमूर्त सांस्कृतिक सम्पदाया संरक्षण व प्रवर्द्धनय महत्वपूर्ण योगदान ब्यूगु ग्वसाःखलःया धापु दु।

चचा प्याखं व हुलाप्याखंख्यःया विशिष्ट व्यक्तित्वपिनि ब्वति दुगु ज्याइवलय ज्याइवः ताःलाकेत ग्वाहालि यानादीपिन्त मतिनाया चिं लःल्हाःगु खः।

चाँगु नारायण आः ‘योगनगर’

लहना वाःपौ/ख्वपया ऐतिहासिक लिसें सांस्कृतिक पर्यटकीय लाग्ना चाँगुनारायण नगरपालिकायात ‘योगनगर’ घोषणा याःगु दु। चाँगुनारायण नगरपालिका-७ य च्वंगु विद्युत् तालिम केन्द्र, खरीपाटीइ नगरपालिकापाखें ग्वसाः ग्वःगु ज्याइवलय बागमती प्रदेशया मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानिँघौं घोषणापत्र वाचन यासें चाँगुनारायणयात ‘योगनगर’ घोषणा यानादीगु खः।

मुख्यमन्त्री बानिँघौं ‘चाँगु योग ज्योति सन्देश’ स्मारिकाया चिखिप्यने ज्या नं यानादीगु दु। बागमती प्रदेशया संस्कृति लिसें पर्यटनमन्त्री सुरेश श्रेष्ठं योगनगर घोषणा चाँगुनारायणया पर्यटन विकासय न्हूगु आयाम तनीगु

विश्वास प्वंकादिल। पतञ्जली योग समिति नेपालया संरक्षक बालमुकुन्द सुवालं मंकाः योग साधना याकादीगु खः। ज्याइवलय सभापति नापं नगरप्रमुख जीवन खत्रीं चाँगुनारायणया नगरवासीया स्वास्थ्य, सकारात्मक सोच व समृद्धिया निती नगरपालिकां योगयात न्हयपलाखय तयागु धयादिल।

सघीय सांसद गुरु बराल, पतञ्जली योग समिति नेपालया राष्ट्रिय नायः सुदर्शन सुवेदी, बागमती प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय, प्रादेशिक योग समितिया विज्ञ सदस्य नवराज काफ्ले, योग जिल्ला समन्वय समिति ख्वपया नायः विजेन्द्र ध्वनिपिसं योगया महत्वयात कयाः बिचाः प्वंकादीगु खः।

पत्रकार दीपेन्द्र प्रजापतिया मां मन्त

लहना वाःपौ/ पर्सिया वरिष्ठ पत्रकार नाप सार्क पत्रकार मञ्च अन्तर्राष्ट्रिय नेपाल च्याप्टर दुजः दीपेन्द्र प्रजापतिया मां मन्त। पर्स जिल्ला वीरगंज महानगरपालिका वडा नं. २६, अठराहौंय च्वमह प्रजापतिया मां ७५ दँ दुमह पासपति देवी वंगु बिहीवाः मदुगु खः।

लाल पूर्जा ....

नुगः स्याकादिल। संसदय आःतक जम्मा निम्ह सांसदं जक नेवाः भासं न्वाःगु व दोभाषेया व्यवस्था मदुगुलिं लिपा न्वायेत थाकुइगु खँ कनादिल। नेवाः समाजं संसदय थ्वःगु नेवाः सःया स्वामित्व कायेत न्हयचिलेमाःगु, भाषा विधेयकयात संस्थागत यायेत अभं सशक्त पहलं न्हयज्यायेत नेवाः समाज तयार जुइमाःगु खँय वः बियादिल।

पूर्वमन्त्री व सांसद गंगानारायण श्रेष्ठं थः मन्त्री जुयाचवनाबलय प्रदेश सरकारं भाषा दिवस वैशाख २४ गते हनेगु, थ्वकुन्हु प्रदेशन्यकं सार्वजनिक बिदा ब्यूगु, मन्त्रालय व मातहतया सरकारी ज्याकुथी नेपाली भाषाया अतिरिक्त तामाङ व नेपाल भाषां साइनबोर्ड च्वःगु लुमकादिल। लिपावःगु सरकारं प्रदेश सभाय तामाङ व नेपाल भाषाया छमह छमह भाषानुवादक नियुक्ति यायेगुबाहेक मेगु ज्या जूगु खनेमदुगु कनादिल।

ऐनय स्पष्ट रूपं ‘राष्ट्रभाषा विकास प्रतिष्ठान’ नीस्वनेगु व्यवस्था यानातलं नं आःया सरकारं ‘भाषा, कला, संस्कृति संरक्षण प्रतिष्ठान’ नीस्वनेत संस्कृति तथा पर्यटन मन्त्रालयं सहमतिया लागि विधेयक आर्थिक मामिला योजना मन्त्रालयय छ्वःगु खँ वःगुली चिन्ता प्वंकादिल। वयकलं ज्याभूवलं हे आर्थिक वर्ष

२०८३/८४ या नीति, कार्यक्रम व बजेट दयेकेत बागमति प्रदेश सरकारया ध्यान यथाशीघ्र माःगु नियमावली, निर्देशिका, कार्यविधि व मापदण्ड दयेकेत, सेवाग्राहीयात मन्त्रालयनिसें मातहतया कार्यालय तक भाषानुवादक नियुक्ति, प्रविधि, यन्त्र उपकरणया विकास यायेत विज्ञापित जिम्मा, शैक्षिक संस्थाय अध्ययन, अध्यापनया लागि माःकथं तयारी व विज्ञ समूह गठन व राष्ट्रभाषा विकास प्रतिष्ठान गठन प्रक्रिया न्ह्याकेत आह्वान यानादिल।

सांसद पुकार महर्जनं अपभर्त ज्यां प्रदेश राजधानी वनेमाःगुली क्षमाफ्वसें पौ छ्वयादीगु खः। ज्याभूवलय ग्वसाः खलकं उगु पौया वाचन याःगु खः।

कान्स ....

यँ न महानगरपालिकां थ्व न्हापांखुसी ‘काठमाडौं फिल्म फेस्टिभल’ ग्वसाः ग्वयेगु तयारी जुयाच्वंगु बियागुलिइ वयकःपि उत्साहित जूगु दु, कार्यवाहक प्रमुख डंगोलं धयादिल।

फ्रान्सया कान्स नगरया मेयर डेभिड लिसनार्डया ब्वनाय फ्रान्स भायादीमह डंगोलं मेयर लिसनार्डयात यँ चलचित्र महोत्सवय ब्वति कायेत इनाप यानागु जानकारी नं बियादीगु दु।

यैँ मनपा १२ वडां थीथी व्यक्तित्व हनीगु

लहना महानगरपालिका १२ वडाया ग्वसालय थुगुसी स्नातकोत्तर तिमिं ता:ला:पिं वडाबासीपिनिलसें १२ वडा दुनेया पेशाकर्मिपिन्त हनीगु जुगु दु। बिहीवा: छ्मू पत्रकार सम्मेलनया ग्वसा:ग्वसें ज्याइव:या जानकारी ब्यूगु ख:।

हनाज्याइव: थ्व हे जेठ २२ गते यैँया भीभा ब्याइक्वेटय् त:जिक यायेगु ग्वसा:खलकं धा:गु दु।

यैँ मनपा १२ वडाया अध्यक्ष बालकृष्ण महर्जनया सभानाय:सुइ

जुगु ज्याइवलय् हना ज्याइव:या कजि ज्ञानीबाबु सिंहं ज्याइव:या बारे कनादीगु ख:।

१२ वडापाखें वंगु २०८१ व ८२ सालय् थीथी व्यक्तित्वपिन्त हनेज्या याये धुनागु जानकारी बियादिसें उबले त्व:फ्यूपिसं नं नां दुथ्याकेत वयकलं इनाप यानादिल। न्हापा स्नातकोत्तरपिन्त जक हनागुली थुगुसी धा:सा स्नातक जुया: पेशा न्हाकाचर्चपिन्त नं हने त्यनागु जानकारी बियादिसें कजि महर्जनं

इञ्जिनियर, डाक्टर, अडिटर, चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट, पाइलट, ब्वनेकुथिया प्रधानाध्यापक व राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय कासाय् पदक त्याकूपिन्त नं हनेज्या यायेगु खँ कनादिल। थुकिया निमित्त सम्बन्धित काउन्सिलय् दर्ता जुगु प्रमाणपत्र नं पेश यायेमा:गु वयकलं कनादिल।

ज्याइव:या आज्जुबारे कनादिसें वडा अध्यक्ष बालकृष्ण महर्जनं वडाबासी पेशाकर्मि व विद्वत वर्ग म्हसीका वडाबासीपिन्त ज्या काये अ:पुकेत थुगु ज्याइवलं ग्वाहालि याइगु बिचा: प्वकादिल।

हना ज्याया निमित्त थ्वहे जेठ ११ गते तक नां दुथ्याकेगु ज्या या:गु ख:। ज्याइव:या निमित्त कजि सिंहयालिसें प्रचण्डमान बज्राचार्य, तीर्थनारायण महर्जनं, राजा डंगोल व हरिगोविन्द रजितया समिति दयेकूगु ख:।

जुजुभाई तुलाधरया 'पियाचवना'

लहना वा:पौ/जुजुभाई तुलाधर व मंगललक्ष्मी तुलाधरया न्दयब्वया न्हूगु म्येया म्युजिक भिडियो आइतबार पितब्वज्या जुल।

नेपालभाषाया न्हापाम्ह म्युजिक भिडियो निर्देशक विजयरत्न असंबे जुजुभाई तुलाधर उमेरं थकालि जूसां वैशं जाम्ह गायक ख: धयादिसे थ्व उमेरय् नं थ:गु जीवन संगीतख्य:या नीति फ्याय्जिउ धइगु खँया दसु ख: धका धयादिल।

जुजुभाई तुलाधरं च्वयादीगु थ्व म्येया संगीतकार गोविन्द ह्युमत ख:सा वीरेनकुमार शाक्यं संगीत

संयोजन यानादीगु ख:।

थ्व भिडियो या क्यामेरा पर्सन व सम्पादक सोहन मानन्धर ख:सा परिकल्पना व निर्देशन सुरेन्द्र तुलाधरं यानादीगु ख:।

थुके शोभा महर्जनं मू भुमिकाय् अभिनय यानादीगु दुसा जयलक्ष्मी सिद्धि बज्राचार्यया नापनापं सिताराम माक, सुधा शाक्य लगायत गायक जुजुभाई तुलाधरं नं अभिनय यानादीगु दु।

७९ दँदुम्ह म्येहालामि तुलाधरया थ्वस्वयां न्दय: नं लोकंहवा:गु थीथी म्युजिक भिडियो पिदने धुंक्कूगु दु।

NEW ZENITH
ENGLISH MODEL SCHOOL

"Rise Beyond Limits."

ADMISSION OPEN

+2

HOTEL
MANAGEMENT

COMPUTER
SCIENCE

BUSINESS
STUDIES

ENROLL NOW

01-5349164

Bhurungkhel, Kathmandu

www.newzenith.edu.np

गणतन्त्र दिवस मनाऔं, लोकतन्त्र सुदृढ बनाऔं।

- जनताको बलिदानबाट प्राप्त गणतन्त्रको सम्मान गरौं,
- संविधानको पालना गरी नागरिक कर्तव्य पूरा गरौं,
- सुशासन, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वलाई प्रवर्द्धन गरौं,
- विभेदरहित समाज निर्माणमा सबैले योगदान दिऔं,
- राष्ट्रिय एकता, अखण्डता र सार्वभौमिकताको रक्षा गर्न एकजुट होऔं,
- विकास र समृद्धिको यात्रामा सक्रिय सहभागिता जनाऔं,
- लोकतान्त्रिक मूल्य-मान्यता र मानवअधिकारको संरक्षण गरौं।

गणतन्त्रको सुदृढीकरण, समुन्नत नेपालको आधार।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

"स्त्रीय शुल्क स्वास्थ्य सेवा सकसिया तिति, असहायया तिति जक निःशुल्क"

उपलब्ध सेवा

२४ घण्टा सेवा

- इमरजेन्सी
- प्याथोलोजी
- एक्स रे
- ई.सी.जी.
- डीपथि परसल
- अन्तरंग सेवा
- सिटी स्वयाप

शल्यक्रिया

- गोतिविन्
- स्तरन तर्ती
- नाक कात घाँटी सम्बन्धि
- हाडजोर्मी तथा नसा सम्बन्धि
- बिना विरवार पिसात नतीको पत्तर सम्बन्धि

लशिरतु सेवा

- मुटु रोग
- पेट रोग
- मृदोमोची
- स्त्री रोग
- बाल रोग
- सवाभ्यन्तर रोग
- कान रोग
- अर्था रोग
- जनरल मेडिसिन
- खनं तथा खीन रोग
- नाक कात घाँटी रोग
- जनरल हेल्थ चेक अप
- साइरोटिड
- मधुमेह

मेमेगु सेवा

- रेडिएस
- इण्डोस्कोपी
- कोलोन्सोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- बलुवाजन्म, कान डोष र इन्फे
- मुलेकी बलासं कान उपचार
- डि.ए.म.टि. इन्टर
- मेयोघाम

२४ घण्टा
इमरजेन्सी सेवा

७७६ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन: ५३१६१३६, ५३५७९११, ५३६६२२९